

03/05/2009

לכבוד חברי ארגון הסגל האקדמי הבכיר
שלום רב

הנדון: פסיקת בית הדין המקומי לעבודה

ביום חמישי האחרון פסק בית הדין המקומי לעבודה את פסיקתו בעניין עתירת ארגון הסגל כנגד השימוש החד צדדי בכספי היעודה הפנסיונית. פסיקתו של בית הדין חשובה ביותר הן ברמה העקרונית והן ברמה האופרטיבית (עיקרי הפסיקה מצ"ב).
ברמה העקרונית, בית הדין קובע, למעשה, שלהנהלת האוניברסיטה אין פררוגטיבה מוחלטת כשמדובר בכספי היעודה הפנסיונית !!! בית הדין פוסק "במסגרת מנגנון הפררוגטיבה הניהולית של האוניברסיטה, קיימת לה הזכות לעשות שימוש בכספי היעודה רק למטרות שלשמה הם נועדו- תשלום פנסיה תקציבית. אין המדובר בזכות בלתי מוגבלת, וראוי להפעילה תוך איזון ושמירה של זכויות חברי המבקש".

ברמה המעשית, אוסר בית הדין על האוניברסיטה לממש את כוונתה לעשות שימוש בכספי היעודות ממקורות האוניברסיטה לשימושים אחרים פרט לתשלומי פנסיה של סגל בכיר. השימוש בכספי היעודה יחייב היוועצות ומסירת כל המסמכים והנתונים הרלבנטיים. בית הדין מתיר שימוש בכספי היעודה ממקורות ות"ת גם "לתשלומי פיצויים" אולם הדבר מותנה באישור ות"ת.
בית הדין מחייב את הידוקו של מנגנון קבלת ההחלטות כשמדובר במשיכת כספים מהקרן לצמצום הגרעון האקטוארי שהוקמה ב 2005. הוא קובע שהשימוש בקרן למטרות תשלומי פנסיה יחייב קבלת החלטה ברוב מיוחס בוועד המנהל, כשרוב זה כולל לפחות נציג אחד של הסגל האקדמי.
החלטת בית הדין עומדת בקנה אחד עם ביקורתנו הנוקבת של מבקר המדינה את הנוהג הפסול לעשות שימוש בלתי אחראי בכספי יעודות פנסיוניות. בראיון שערך "ידיעות חיפה" עם מר יצחק שובל ממשד מבקר המדינה (ראה מצ"ב) הוא מתייחס במפורש לסכנה הקיימת לפנסיה של אנשי הסגל האקדמי באוניברסיטת בחיפה.

עמדת ארגון הסגל הייתה והינה, שללא קשר לתוצאות פסיקת בית הדין, על ההנהלה ועל הארגון להגיע למתווה מוסכם שיאפשר שימוש בכספי היעודה בשעת משבר, תוך יצירת מנגנון להחזרת הכספים ליעודה. לאחר שיוסכם המתווה יפעלו ההנהלה והארגון מול ות"ת והאוצר לשם מציאת פיתרון ממלכתי שיסיר את האיום של פגיעה בזכויותינו הפנסיוניות. מציאת פיתרון כזה תאפשר לאוניברסיטה להפנות את משאבי היעודות לפיתוחה האקדמי של האוניברסיטה. הארגון הציע, באמצעות מגשרים, אמנה חברתית שעדיין לא זכתה למענה חיובי, בעיקר מתוך רצונה של ההנהלה לשמור לעצמה פררוגטיבה ניהולית מוחלטת. מתוך כוונה לאפשר למגשרים למצות את התהליך, דחה וועד הארגון את כינוס אסיפת הסגל לתאריך 13 למאי בשעה 12:00. אנא שריינו ביומנכם את מועד האסיפה.

בברכה

אודי מקוב – בשם הוועד.

51. מלכתחילה, על פניו נראה, כי לאוניברסיטה הייתה קיימת הסמכות הבלעדית להחליט בכל
25 הנוגע לכספים שהופקדו ביוזמתה וממקורותיה העצמיים של האוניברסיטה, גם אם הם
26 יועדו מלכתחילה לגיבוי והבטחת תשלום פנסיה תקציבית. אולם, לאחר שהאוניברסיטה
27 הצהירה בכתב ונתנה את התחייבותה למבקש, לא לעשות שימוש בכספים הנ"ל, אלא לשם
28 תשלום פנסיה תקציבית בעתיד, היא איננה יכולה היום, לחזור בה מהתחייבויותיה
29 והצהרותיה כלפי המבקש, באופן חד צדדי ומבלי לקבל את הסכמת המבקש, במיוחד
30 כשמדובר בביטחון הכלכלי העתידי של עובדיה בהגיעם לגיל פרישה.
31 גם מקום בו קיימת פררוגטיבה ניהולית מוחלטת, קיימת חובת היוועצות ולעיתים הסכמה
32 בנושאים הנוגעים לזכויות העובדים (ראה: עסק 400005/98 ההסתדרות הכללית נ' מדינת
33 ישראל פד"ע לה 103; בג"צ 8111/96 ההסתדרות הכללית נ' בית הדין הארצי והתעשייה
34 האוירית פד נח(6) 481)
35

17 מתוך 20

extre
ct

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

30 אפריל 2009

ס"ק 1524-12-08 ארגון הסגל האקדמי הבכיר של
אוניברסיטת חיפה נ' אוניברסיטת חיפה ואח'

- 1
2
3 52. בכל המסמכים וחילופי המכתבים שנערכו בין המבקש למשיבה 1, לא דובר על אפשרות
4 שימוש בכספי היעודות לתשלום פיצויים, על כן, נוכח כל האמור לעיל, הגענו למסקנה,
5 שככלל- האוניברסיטה איננה רשאית לחזור בה מהתחייבותה כלפי המבקש, לאחר תקומה
6 רבת שנים ולהשתמש בכספים אשר הופקדו ויועדו להבטחת תשלום פנסיה תקציבית
7 למטרות אחרות, מלבד המטרה שלשמה הם הוקצו תשלום פנסיה תקציבית ותו לא.
8
9 53. בענייננו, בשל המשבר הכלכלי שאליה נקלעה האוניברסיטה, בין היתר "עקב קיצוצים
10 תקציביים שהשיתה הממשלה על תקציב מערכת ההשכלה הגבוהה" (ראה ס' 66 לסכומי
11 ות"ת) - כמו גם שלא ניתן להתעלם מהמשבר הכלכלי הכלל עולמי שכול הנראה לא פסח על
12 המשיבה 1, היא בקשה להשתמש בכספי היעודות, לצורך תשלום פנסיה תקציבית ופיצויים
13 בסך 26 מיליון ₪, לשנת תשס"ח ועוד 26 מיליון ₪, לשנת תשס"ט - ובסך כולל של 52
14 מ"ח - .
15
16 54. מחד, אך ברור הוא- שישנה חשיבות רבה לחוסנה הכלכלי של האוניברסיטה בכלל, מאידך-,
17 לא ראוי, לאפשר מימון הפעילות השוטפת של האוניברסיטה מכספי היעודה הפנסיונית,
18 שכן יש לנקוט במשנה זהירות, בכל הנוגע לשימוש בכספים הללו ולעשות בהם שימוש, רק
19 למטרות שלטמן הם נועדו, בהתאם להתחייבות האוניברסיטה ולא למטרות אחרות.
20
21 55. במסגרת מנגנון הפרוגטיבה הניהולית של האוניברסיטה, קיימת לה הזכות לעשות שימוש
22 בכספי היעודות רק למטרה שלשמה הם נועדו- תשלום פנסיה תקציבית. אין המדובר בזכות
23 בלתי מוגבלת, וראוי להפעילה תוך איזון ושמירה של זכויות חברי המבקש.
24
25 אנו סבורים כי ההתנהלות הראויה בכל הנוגע לשימוש בכספי היעודות ממקורות עצמיים
26 של האוניברסיטה, תיעשה רק אם ולאחר שהגיעה למצב שהיא איננה מסוגלת לשלם פנסיה
27 תקציבית, מתקציבה השוטף, רק אז, תפנה לבחון את האפשרות לעשות שימוש בכספי
28 היעודות ממקורות עצמיים, תוך התחשבות, שיקול ואיזון האינטרסים של כל הנוגעים בדבר.
29 חובה על האוניברסיטה להיוועץ עם המבקש וליידע אותו על כוונתיה, תוך מסירת כל
30 המסמכים והנתונים הרלוונטיים שהובילו למסקנה זו וליתן למבקש הזדמנות נאותה
31 והוגנת בלב פתוח ונפש חפצה להשמיע את עמדתו בעניין.
32
33 56. עלות הפנסיה התקציבית השוטפת לגמלאי הסגל הבכיר, עומדת על כשלושה מיליון ₪
34 לחודש(ראה ס' 2 לפסה"ד של הארצי עסק 000019/08 וגם נספח יז לבקשה).
35

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

30 אפריל 2009

ס"ק 1524-12-08 ארגון הסגל האקדמי הבכיר של
אוניברסיטת חיפה נ' אוניברסיטת חיפה ואח'

- 1
2
3 ות"ת ציינה בסיכומיה, כי "בעוד ההליך תלוי ועומד, היא אישרה לאוניברסיטה בתשס"ח
4 סיוע חד פעמי ומיוחד בסך של 10 מיליון ₪. בנוסף, בישיבת ות"ת שהתקיימה ביום 5.11.08
5 החליטה ות"ת לכלול את האוניברסיטה בהסדר מימון הפנסיה התקציבית בהתאם לנהוג
6 עם שאר האוניברסיטאות הנכללות בהסדר זה (זאת החל מתשס"ט) הדבר הודע
7 לאוניברסיטה במכתב מיום 26.11.08 "סי 85 לסיכומים).
8
9 לאור האמור לעיל, האוניברסיטה רשאית למשוך כספים לצרכי תשלום פנסיה תקציבית, 57.
10 לארגון הסגל הבכיר, מכספי היעודה הפנסיונית ממקורות עצמיים לשנים תשס"ח ו-
11 תשס"ט סכום שאינו עולה על 52 מ"ח פנימו הכספים כמפורט להלן:
12 • 33 מליון ש"ח כספים שאושרו למשיכה-מכוח עס"ק 19/08 .
13 • 3 מליון ש"ח שאושרו למשיכה בהסכמת המבקש
14 • סך השתתפות ות"ת שאושרה לשנת תשס"ט בגובה 40% מסך הפנסיה התקציבית
15 לשנה זו
16 • 10 מליון ש"ח סיוע שקבלה האוניברסיטה מות"ת בעוד ההליך תלוי ועומד.
17
18 ככל שהאוניברסיטה תקבל כספים, המיועדים לתשלום פנסיה תקציבית, מגורם כלשהו,
19 מעבר לסכומים שהותר לה למשוך כמפורט לעיל, היא עליה להשיב לקופה את סך הסכומים
20 שקבלה מאותו גורם.